

Forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf og retsplejeloven. (Højere bøder i narkosager og kriminalisering af at besidde mobiltelefoner i fængsler m.v.).
(Lovforslag nr. L 201).

Forslag til lov om hold af heste.
(Lovforslag nr. L 202).

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. (Massemediernes kildebeskyttelse, børnesagkyndige dommere og udenlandske advokater på Færøerne m.v.).
(Lovforslag nr. L 203).

Miljøministeren (Connie Hedegaard) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Bypolitik m.v.).
(Lovforslag nr. L 204).

Medlemmer af Folketinget Mette Gjerskov (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om reduktion af pesticidforbruget i dansk landbrug.
(Beslutningsforslag nr. B 125).

Medlemmer af Folketinget Simon Emil Ammitzbøll (RV), Pernille Frahm (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om begrundelse på afslag på ansøgninger om indfødsret.
(Beslutningsforslag nr. B 126).

Medlemmer af Folketinget Line Barfod (EL), Mette Frederiksen (S), Margrethe Vestager (RV) og Pernille Vigsø Bagge (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om gældsrådgivning for private.
(Beslutningsforslag nr. B 128).

Medlemmer af Folketinget Pernille Frahm (SF), René Skau Björnsson (S), Martin Lidegaard (RV) og Line Barfod (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fastsættelse af tilskud i hjælpeordninger på niveau med løn- og arbejdsforhold på arbejdsmarkedet.
(Beslutningsforslag nr. B 129).

Medlemmer af Folketinget Lise von Seelen (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for blindes og svagsynedes deltagelse i alle samfundsforhold.
(Beslutningsforslag nr. B 130).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).
(Redegørelse nr. R 7).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling torsdag den 12. april 2007.

Den første sag på dagsordenen var:
1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Formanden:

Jeg skal meddele, at de af hr. Rasmus Prehn under nr. 5 og 6 opførte spørgsmål til videnskabsministeren, S 3627 og S 3628, efter ønske fra spørgeren overgår til skriftlig besvarelse.

Efter aftale med indenrigs- og sundhedsministeren og hr. Bjørn Medom Nielsen flyttes det under nr. 7 opførte spørgsmål til sidst i spørgetiden med alles indforståelse.

Spm. nr. S 3751

1) Til statsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

»Hvad kan statsministeren oplyse om sit syn på indholdet af Berlinerklæringen, der skal markere 50-året for samarbejdet i Europa?«

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg husker, fra da statsministeren var i Europa-udvalget og fremlagde Berlinerklæringen inden topmødet i Berlin, at statsministeren klart sagde, at man ville gøre meget ud af også at få nogle af de kritiske bemærkninger til nogle af de udfordringer, som EU står over for, med i Berlinerklæringen.

Nu har vi så den endelige erklæring, som for mig at se mest af alt er et stort propagandaskrift for, hvor fantastisk EU er, og hvor tom og indholdsløs hele vores dagligdag ville være, hvis ikke vi havde EU. Der er i hvert fald en vis uoverensstemmelse mellem den lidt kritiske tilgang, som statsministeren til min store fornøjelse havde, inden erklæringen blev skrevet, og så den måde, som erklæringen nu ser ud på.

Der vil jeg bare gerne høre, om ikke statsministeren vil kommentere det indhold i erklæringen på baggrund af det, som statsministeren sagde, inden han tog til Berlin.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo rigtigt, at jeg her i weekenden sammen med kollegerne fra de andre EU-lande markerede 50-året for Romtraktaten. Det var på mange måder en særlig begivenhed, ikke mindst fordi den fandt sted netop i Berlin, som mere end nogen anden europæisk by symboliserer det genforenede Europa og det, der er sket i løbet af de 50 år, vi har haft Romtraktaten. På mødet underskrev den tyske kansler som formand for Ministerrådet sammen med formændene for Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen en erklæring i anledning af 50-året for Romtraktaten, den såkaldte Berlinerklæring.

Jeg kan sige til hr. Morten Messerschmidt, at Berlinerklæringen fuldstændig lever op til mine forventninger, også de forventninger, jeg havde, inden jeg tog til Berlin. Jeg synes, det er en rigtig, rigtig god erklæring. Jeg betragter den ikke på nogen måde som et propagandaskrift, sådan som hr. Morten Messerschmidt omtalte den. Tværtimod er det en erklæring, der ridser de historiske resultater op, kigger bagud, og samtidig

kigger den fremad på de udfordringer, som vi europæere står over for i de kommende år.

Det er en rigtig god politisk erklæring, som jeg er overordentlig tilfreds med, og den lever op til de forventninger, jeg havde inden mødet.

Morten Messerschmidt (DF):

Nu siger statsministeren, at erklæringen lever op til hans forventninger. Jeg går ud fra, at det også er dækkende for det sidste afsnit i erklæringen, nemlig afsnittet om, at vi inden det kommende europaparlamentsvalg i 2009 altså skal have en ny traktat.

Der vil jeg som punkt 1 sige, at jeg er en smule forundret over, at statsministerens ikke inden topmødet kunne løfte sløret for, at det altså var tilfældet, at vi skal have en ny traktat inden den nu fastsatte dato, hvis det er sådan, at indholdet rent faktisk lever op til statsministerens forventninger. Og punkt 2: Må vi så ikke høre, hvad det er for en traktat, statsministeren forestiller sig?

Vi har jo en forfatning, som af – for os at se – lykkelige årsager er forsvundet, er gået bort, fordi befolkningerne har sagt nej til den. Hvad er det så, man forestiller sig man skal have af nye traktatændringer i den kommende tid? Kunne statsministeren ikke løfte sløret for det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må sige til hr. Morten Messerschmidt, at det ikke er nogen hemmelighed, at jeg hele tiden har arbejdet for, at vi skulle sikre, at en ny traktat kunne træde i kraft inden europaparlamentsvalget i juni 2009. Jeg har oven i købet givet udtryk for det offentligt. Så det må være, fordi hr. Morten Messerschmidt ikke har været opmærksom på, hvad jeg rent faktisk for ganske lang tid siden har meddelt offentligt, nemlig at det var det, den danske regering ville sigte efter.

Så også dér lever erklæringen fuldstændig op til mine forventninger om en ambitiøs tidsplan, som jo i realiteten indebærer, at vi skal have en politisk afklaring vedrørende en ny traktat sådan hen omkring udgangen af i år. Det håber jeg så vi kan træffe en beslutning om på topmødet i juni, men med hensyn til indholdet af den nye traktat er det alt for tidligt at sige noget bestemt om det.

Morten Messerschmidt (DF):

Altså, når statsministeren i så lang tid, som han her giver udtryk for, har haft inde i sit hoved og åbenbart også sagt i medierne, at det var datoen for, hvornår man skulle ændre på traktaten, så

må statsministeren da også have gjort sig nogle overvejelser om, hvad det er, den skal indeholde.

Kl. 13.10

Der har jo været nogle for os at se frygtelige scenarier fremme i EU-forfatningen med en EU-udenrigsminister, med en EU-præsident og med endnu flere magtområder overført til EU og EF-Domstolen osv. Og jeg kunne da godt tænke mig at vide, om statsministeren mener, at en række af de ting, der ligger i forfatningen, bare sådan skal fifles igennem, ved at man måske tager nogle småting ud, eller om det skal være et helt nyt dokument og der skal indkaldes til et helt nyt konvent.

Jeg har en forventning om, at en statsmand af statsministerens karakter naturligvis gør sig nogle overvejelser om sådan nogle ting, inden han kommer med en udmelding om, at vi i øvrigt skal have en ny traktat inden udgangen af 2009. Så kunne statsministeren ikke løfte bare en lille smule af sløret for, hvad det er for nogle ændringer, der skal til?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Først kan jeg sige til hr. Morten Messerschmidt, at jeg bestemt ikke tror, det kommer på tale at indkalde til et nyt konvent. Derimod er det min forventning, at der bliver en ny regeringskonference, som så efter vores opfattelse bør indkaldes til start i juli, altså under det portugisiske formandskab. Hvis vore ønsker til en ambitiøs tidsplan bliver opfyldt, så bliver denne regeringskonference så også afsluttet under det portugisiske formandskab, dvs. senest i forbindelse med EU-topmødet i december i år.

Så jeg tror ikke, der bliver tale om et konvent – jeg tror, jeg næsten helt sikkert kan sige, at det bliver der ikke tale om – men derimod en regeringskonference.

Og regeringens udgangspunkt er det, som et meget bredt flertal her i Folketinget har sagt, nemlig at forfatningstraktaten er en god traktat, så det er vores udgangspunkt. Men vi erkender jo også, at to befolkninger har stemt nej, så må vi erkende det, og det vil sige, at slutresultatet altså bliver noget andet end forfatningstraktaten.

Formanden:

Så er det hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan forstå på statsministeren, at Danmarks ønsker vel stort set er den forfatningstraktat, der

ligger nu, altså det grundlag, som hollænderne og franskmændene sagde nej til ved deres folkeafstemninger, og som regeringen vil have til folkeafstemning i Danmark.

Men mit spørgsmål går på, hvis det sådan cirka er det grundlag, vi skal regne med kommer igennem med nogle ændringer, om regeringen så i god tid, inden forfatningen skal træde i kraft – hvis den bliver vedtaget i 2009 – vil holde en folkeafstemning, sådan at danskerne får mulighed for at give deres mening til kende; om vi synes, det er den rigtige forfatning, eller vi ikke synes, det er en god forfatning.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis det, der kommer ud af forhandlingerne, er en traktat, hvor der er bestemmelser, der berører den danske grundlovs § 20, så skal der jo være folkeafstemning i Danmark. Det giver sig selv. Hvis det, der kommer ud af dem, er en traktat, hvor der ikke er noget, der berører den danske grundlovs § 20, så skal der ikke nødvendigvis være folkeafstemning.

Og det er derfor, at jeg blot har sagt: Så længe vi ikke ved, hvad der kommer ud af det, træffer vi heller ikke nogen beslutning om, hvorvidt det skal være folkeafstemning eller ej. Det ser vi på, når vi kender resultatet af forhandlingerne om en ny traktat.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om det ikke ville være god, demokratisk skik i Danmark, at vi under alle omstændigheder hører, hvad borgerne synes, uanset om der strengt juridisk taget er en suverænitetsafgivelse i henhold til grundloven, eller der ikke er.

Man har jo skabt en forventning ved at udskrive den folkeafstemning, der så ikke blev til noget, fordi hollænderne og franskmændene sagde nej. Man har skabt en forventning om, at borgerne bliver hørt, og der er vel også en forventning om, at det, der kommer ud af regeringskonferencen under det portugisiske formandskab, er anselige ændringer i samarbejdet. Det er vel derfor, man overhovedet ønsker at lave en forfatning. Vil det så ikke være rimeligt på det grundlag, at man spørger borgerne?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hidtil har det været sådan, at der er blevet holdt folkeafstemning, når der var noget, der berørte grundlovens § 20. Nicetraktaten, som ikke berørte grundlovens § 20, blev ratificeret ved be-

handling i Folketinget uden folkeafstemning, så der er et godt og klart eksempel på, at man godt kan gøre det.

Men jeg synes, det er for tidligt at tage den diskussion. Regeringens holdning er, at det spørgsmål tager vi op, og det tager vi stilling til, når vi kender udfaldet af forhandlingerne om en ny traktat.

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for et sidste spørgsmål.

Kl. 13.15

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil godt fortsætte lidt i forlængelse af det, som hr. Peter Skaarup siger. For det er jo rigtigt nok, som statsministeren siger, at der er eksempler på, at man har gennemført traktater uden folkeafstemning, fordi man har vurderet, at de ikke var suverænitsafgivende. Men der er på den anden side også eksempler på, at man har holdt folkeafstemning om traktater, selv om der var fem sjettedeles flertal i Folketinget.

Derfor kan man jo sagtens holde folkeafstemninger, selv om man er uden for § 20. Folketinget kan vedtage en traktat, der er suverænitsafgivende, med fem sjettedeles flertal uden folkeafstemning, men der er altså historiske eksempler på, at man har holdt folkeafstemninger om traktater med et suverænitsafgivende element, hvor der var mere end fem sjettedele af Folketingets medlemmer, der støttede traktaten.

Set i lyset af, at statsministeren faktisk havde dedikeret den 27. september 2005 til afstemning om den traktat, han stadig væk erklærer er en god traktat, ville det så ikke være fair, at man holdt en folkeafstemning om den kommende traktat, som vi godt nok ikke kender indholdet af, men som statsministeren medgiver skal skabes ud fra den forfatning, som statsministeren er tilhænger af?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men når der var planlagt en folkeafstemning den 27. september 2005, var det jo, fordi der i forslaget til en forfatningstraktat var enkelte punkter, hvor man kunne sige, at der var tale om overgivelse af suverænitet til EU. Ganske vist var det meget små ting, men det er jo nok. Hvis det berører grundlovens § 20, skal der selvfølgelig være folkeafstemning, og derfor var der planlagt en folkeafstemning til den 27. september 2005.

Den måtte selvfølgelig aflyses i lyset af de to folkeafstemninger, der havde fundet sted i Frankrig og Holland, som gav nej til traktaten, for så var der jo ikke noget at stemme om på det grundlag.

Derfor er det bare, jeg siger: Lad os dog nu afvente udfaldet af forhandlingerne om en ny traktat, før vi tager stilling til, hvorledes vi i Danmark vil gennemføre ratifikation af en sådan ny traktat. For det med folkeafstemninger er ikke sådan noget, man leger med. Der skal være et solidt grundlag.

Det er derfor, vi bare siger, at nu forhandler vi en ny traktat. Når vi ser resultatet af det, beslutter vi, hvordan vi vil gennemføre ratifikationen i Danmark.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3756

2) Til statsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

»Hvad mener statsministeren er baggrunden for, at det alene er formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen, der skal skrive under på Berlinerklæringen, og er statsministeren enig i, at dette er en god måde at standse den store uenighed på, der har vist sig at være om erklæringens indhold?«

Morten Messerschmidt (DF):

Det andet spørgsmål handler om den proces, der ligger bag Berlinerklæringen, hvor jeg synes det er meget foruroligende, at en erklæring, der nu skal være springbræt til, at man kan gå videre med ratifikationen af den forfatning, der egentlig er død, eller i hvert fald med en traktat, der ligger meget tæt på, kun skal vedtages, godkendes og underskrives af EU-institutionerne, nemlig Ministerrådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Det er jo altså medlemsstaterne, som ratificerer og tiltræder traktaterne, og derfor ville det være naturligt, at man i en erklæring, som handler om, at man gerne vil have en ny traktat, havde ladet alle medlemsstaternes regeringschefer, herunder den danske statsminister, skrive under.

Jeg vil gerne høre, om ikke statsministeren er enig i, at det er noget unaturligt, at det er EU's institutioner, der underskriver en sådan erklæ-

ring i stedet for at lade medlemslandene, som jo er det bindende led i samarbejdet, skrive under.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Nej, tværtimod. Jeg synes egentlig, det er den helt rigtige fremgangsmåde, der er valgt, når man lader formanden for Det Europæiske Råd, formanden for Kommissionen og formanden for parlamentet skrive under.

Og jeg føler mig fuldstændig dækket ind af teksten, jeg er oven i købet overordentlig tilfreds med teksten. Jeg synes, det tyske formandskab med den tyske kansler i spidsen har udarbejdet en rigtig god tekst. Det er en kort tekst, det er en klar tekst, og den rammer lige præcis den rigtige tone til den lejlighed, det drejer sig om, så jeg føler mig i den grad dækket ind.

Jeg synes, det er praktisk, at det kun er en, der skriver under, og jeg er helt sikker på, at hvis der skulle have siddet 27 omkring bordet og forhandlet sådan en tekst, så var den både blevet meget længere, meget mindre læseværdig og meget mere uklar. Så det var den helt rigtige måde at gøre det på.

Morten Messerschmidt (DF):

Man kan jo næsten genkende retorikken fra diskussionen om forfatningen. Det handler om, at det hele bliver mere effektivt, det handler om, at tingene bliver lettere at forstå og klarere. Javel. Men det kan åbenbart kun opnås, hvis medlemslandene ingen indflydelse får.

For det, som statsministeren siger, er, at havde man inddraget regeringscheferne, så havde de ikke accepteret den tekst, som de nu er blevet pålagt af Rådet. Så havde de haft indvendinger, og de havde haft ting, som de ønskede med, og måske noget, de ønskede taget ud. Jeg tror, der er flere af medlemslandene, der gerne ville have haft, at man fik strøget det om den nye traktat, som åbenbart skal træde i kraft inden 2009.

Kl. 13.20

Er statsministeren ikke enig i, at det da er paradoksalt, at man på den måde skal undertrykke en uenighed i et samarbejde, der egentlig har mottoet »Forenet i mangfoldighed«? Hvorfor skal den uenighed undertrykkes – om Tyrkiets medlemskab, om at indskrive de kristne værdier, om, hvorvidt forfatningen er god?

Det forstår jeg ganske enkelt ikke.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo heller ikke nogen retvisende beskrivelse af situationen. Der er ikke nogen, der føler sig

undertrykt i den her sag. Jeg talte med praktisk talt alle kolleger i forbindelse med mødet, og alle er glade for teksten, og alle står bag den. Det gør jo ingen forskel, om det er kansler Merkel, der underskriver på alles vegne, eller om 27 underskriver. Alle erklærede sig enig i teksten.

Det er også klart, for det er en rigtig god tekst, der fastslår, at vi stræber efter frihed og fred, demokrati og retsstat, gensidig respekt. I Den Europæiske Union værner vi om medlemsstaternes identitet og forskellige traditioner. Jeg kan slet ikke forstå, hvad hr. Morten Messerschmidt har imod den tekst. Det er en rigtig god, klar og enkel tekst, der fortæller noget om, hvilke værdier det europæiske samarbejde bygger på, og hvilke resultater vi har nået i de sidste 50 år, herunder genforeningen, og de store udfordringer, vi står over for i de kommende år.

Det er mig ubegribeligt, at hr. Morten Messerschmidt kan have så meget imod en så god politisk tekst.

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg skal søge at gøre statsministeren det begribeligt. Jeg skal nævne to ting.

For det første vil jeg erklære mig fuldstændig enig i det, som statsministeren sagde inden topmødet: Der er et behov for at markere alle de kritiske elementer ved EU-samarbejdet.

Det enorme demokratiske underskud, som findes i EU. De enorme problemer, som euroen har skabt. De enorme problemer, som de nedlagte grænser har skabt. De enorme problemer, som østudvidelsen har skabt osv. Alle disse elementer skulle have været nævnt.

For det andet handler det om, at det jo, når statsministeren siger, at man respekterer medlemslandene osv., er rene fraser og ren propaganda. Statsministerens egne ministre har jo i øjeblikket et hyr med at forsvare den danske bopælspligt, at forsvare de danske skatteafskrivningsregler, at forsvare en lang række områder som tipsmonopoler osv. Alle disse centrale dele af det danske samfund og den danske velfærdsstat er under direkte angreb fra EF-Domstolen og fra EU's institutioner. Det harmonerer overhovedet ikke med det billede, som statsministeren søger at fremkalde, når han læser op af erklæringen om, at vi respekterer medlemslandene. Det lyder måske smukt, men det har ingen gang i virkelighedens verden.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Nu lå der jo ikke meget spørgsmål i det, hr. Morten Messerschmidt sagde. Det var mere hr. Morten Messerschmidt, der blev optændt af sin inderste modvilje mod EU-samarbejdet. Men så er vi nok fremme ved det, det her drejer sig om; det er mere det, hr. Morten Messerschmidt forfølger, end selve processen omkring Berlinerklæringen.

Jeg kan tage noget andet, som jeg da tror hr. Morten Messerschmidt synes er godt, for det gælder tilsyneladende om at muntre hr. Morten Messerschmidt en lille smule op. Der står her:

»Sammen vil vi bekæmpe terrorisme, organiseret kriminalitet og ulovlig indvandring.«

Det må hr. Morten Messerschmidt da være en stor tilhænger af.

»Vi vil forsvare frihedsrettighederne og borgernes rettigheder.«

Kan hr. Morten Messerschmidt have noget imod det? Nu ved jeg godt, at det jo ikke er mig, der skal stille spørgsmål, men hr. Morten Messerschmidt. Men i mangel af spørgsmål fra hr. Morten Messerschmidts side må jeg vel have lov til at få en debat ud af det ved at spørge: Hvem kan dog være uenig i det?

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg skal beklage, at statsministerens ord gjorde mig så optændt, at jeg simpelt hen ikke fik stillet et spørgsmål. Men så vil jeg søge at svare på spørgsmålene og deri lægge et spørgsmål også til statsministeren.

Naturligvis er det glædeligt, at man vil bekæmpe den internationale kriminalitet og terrorisme osv., men hvad er virkeligheden, hvordan er de faktiske forhold i jernindustrien? EU's åbne grænser har jo skabt et paradys for international kriminalitet, for kvindehandel og for narkotikahandel. Det svømmer i dag rundt i EU og Europa i et omfang, som vi aldrig nogen sinde har oplevet før. Det samme gælder i forhold til de i øvrigt meget smukke fraser om, at man vil sikre retsstaten og forsvare individets rettigheder. Men hvad er det, der sker med f.eks. den fælles arrestordre? Det er, at man nu skaber mulighed for, at borgere i Danmark kan retsforfølges for noget, som vi i det danske Folketing ikke har søgt at kriminalisere. Det er altså ikke et forsvaret for retssikkerheden, men det er undergravende for retssikkerheden.

Mit spørgsmål til statsministeren er: Kan statsministeren ikke godt se, at den erklæring, han læser op af, er ren propaganda? Den har i den grad et ensidigt fokus på de tomme fraser

fra EU's side og en fuldstændig mangel på realistisk vurdering af, hvordan forholdene er i EU.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Nej, jeg er meget uenig i hr. Morten Messerschmidts karakteristik af den her erklæring. Jeg synes, at det er den rigtige erklæring på det rigtige tidspunkt, i anledning af at vi europæere har samarbejdet i 50 år inden for rammerne af Romtraktaten.

Kl. 13.25

Jeg synes, at hr. Morten Messerschmidt skulle prøve at tænke på Europas historie. Hvis vi tager 1957 som omdrejningspunkt, der, hvor Romtraktaten blev til, og kigger på de 50 år, der gik forud for 1957, ser vi, at Europa da blev revet til blods af to verdenskrige, og befolkningerne blev undertrykt af den ene og den anden og den tredje autoritære ideologi, kommunisme, fascisme, og hvad man ellers har oplevet i Europa. Det var det, der gik forud for 1957, og der var også en uhyggelig deling af Europa med Jerntæppet.

Prøv at sammenligne de forudgående 50 år med de 50 år, der er forløbet efter 1957, hvor vi har oplevet et Europa blomstre i frihed, fred, fremgang og større og større velstand, og nu er det også et genforenet Europa, hvor befolkningerne i øst gjorde sig fri af kommunismens åg. Jeg synes, at det var rigtigt af os at markere det i Berlin med en politisk erklæring, der netop understreger disse værdier.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3769

3) Til statsministeren af:

Mogens Jensen (S):

»Holder statsministeren fast i sine udtalelser om, at der ikke er udøvet pression mod DR fra regeringens side, når DR's forhenværende generaldirektør, Christian Nissen, udtaler, at han opfattede flere af regeringens henvendelser som pression, og når den tidligere formand for DR's bestyrelse, Jørgen Kleener, i en mail til Christian Nissen skriver, at han har modtaget en ordentlig skideballe fra kulturministeren over, at DR Nyheder skulle være systematiske i deres jagt på regeringen og negative i deres omtale?«

Mogens Jensen (S):

Den her sag og det her spørgsmål drejer sig jo om regeringens systematiske pression mod Dan-

marks Radio. Nu sagde statsministeren otte-ti gange her sidste onsdag, at kulturministerens henvendelser til Danmarks Radio på ingen måde var blevet opfattet som pression hos modtageren, altså Danmarks Radio. Her mener jeg jo, at statsministeren taler usandt.

Henvendelserne blev givet direkte videre fra bestyrelsesformanden til den ansvarlige for DR's programvirksomhed, nemlig generaldirektør Christian Nissen. Og Christian Nissen siger i Politiken den 17. marts, at han opfattede kulturministerens mail som et led i et forsøg på at styre DR, og han siger det klokkeklart i programmet Mennesker og medier den 16. marts – jeg citerer:

Kulturministeren henvender sig til bestyrelsesformanden for at få bestyrelsesformanden til at gøre noget. Og bestyrelsesformanden gav mig mailen for at påvirke min adfærd.

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Når modtageren betragter de her henvendelser som en pression, er der så ikke tale om pression?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Man kan godt nok sige, at hr. Mogens Jensen er meget ihærdig. Vi var jo igennem det her ret grundigt i sidste uge. Jeg må sige, at der faktisk ikke er noget som helst at føje til, hvad der blev sagt i sidste uge.

Jeg skal bare gentage, hvad jeg allerede sagde i sidste uge til hr. Mogens Jensen, oven i købet i flere omgange, nemlig at Christian Nissen til Politiken den 17. marts har sagt:

Da jeg sad og skrev bogen i efteråret, hæftede jeg mig slet ikke ved mailen fra Brian Mikkelsen, og jeg opfattede den da slet ikke som en sensation.

Man må da også sige, at det, når sådan en mail har ligget i 4 år i skuffen hos Christian Nissen, uden at han tog aktion i den sag, så ikke tyder på, at den er blevet opfattet som noget væsentligt forsøg på pression i hvert fald.

Jeg afviser fuldstændigt hr. Mogens Jensens påstande.

Mogens Jensen (S):

Man skal ikke kun forholde sig til den mail. Der er jo mange henvendelser fra regeringen til Danmarks Radio. Lad mig bare tage en anden, som blev sendt et år senere, i 2004. Der gennemfører kulturministeren en telefonsamtale med DR's bestyrelsesformand, hvorefter Jørgen Kleener sender en mail til Christian Nissen, hvor Kleener skriver:

Jeg har lige modtaget en ordentlig skideballe fra chefen fra Kulturministeriet, altså kulturministeren. Der ankes over, at DR Nyheder er systematiske i deres jagt på regeringen og negativ i deres omtale. Der efterlyses en objektiv nyhedsformidling.

Jeg må spørge om dette. Det er et andet eksempel ud af mange. Men er statsministeren ikke enig i, at bestyrelsesformanden, der altså modtager telefonopringningen, siger, at han har fået en ordentlig skideballe over DR's dækning, har fået lagt et pres på sig fra kulturministerens side, som vedkommende med det samme sender videre til den ansvarlige for DR's programvirksomhed?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kender ikke noget til indholdet af forskellige telefonsamtaler. Hvis hr. Mogens Jensen vil vide mere om det, synes jeg, at hr. Mogens Jensen må stille spørgsmålet til kulturministeren.

Det, at kulturministeren på den ene eller den anden eller den tredje måde har dialog med bestyrelsesformanden for Danmarks Radio, er meget naturligt. Det er et led i hans arbejde, kan man sige. Det er jo ikke et forsøg på pression på den redaktionelle linje i Danmarks Radio, for det er jo ikke bestyrelsesformanden, der beslutter den redaktionelle linje.

KL 13.30

Mogens Jensen (S):

Jeg tror også, selv statsministeren har forstået, at man hver gang sender henvendelsen videre til den, der er ansvarlig for programindholdet i Danmarks Radio, og at der dermed selvfølgelig er et ønske om at påvirke programvirksomheden. Men det er lidt svært at få statsministeren til at forholde sig til, hvad der så egentlig er pression. Så jeg må bruge et andet eksempel.

Hvis nu statsministeren giver en skideballe til kulturministeren over et eller andet – og der kan jo være så meget – lægger statsministeren så ikke pres på kulturministeren, eller forsøger statsministeren så ikke at få kulturministeren til at ændre sin adfærd på en eller anden måde? Altså, mit spørgsmål er ganske klart: Er det at uddele en skideballe ikke udtryk for, at man forsøger at lægge pres eller forsøger at få en til at ændre adfærd?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, det er jo sådan, at Danmarks Radios redaktionelle linje besluttes af de forskellige redaktio-

ner – nyhedsredaktioner m.v. – på Danmarks Radio. Og det er jo ikke dem, kulturministeren har kontakt til i disse tilfælde. Det er bestyrelsesformanden, der jo ikke har noget at gøre med den daglige nyhedsformidling eller tilrettelæggelsen af den. Det er meget naturligt, at kulturministeren på forskellig måde har dialog med formanden for bestyrelsen, ligesom ministre på andre områder forhåbentlig da har kommunikation med bestyrelsesformænd på deres områder. Det er der ikke noget mærkeligt i.

Så vil jeg gerne sige til hr. Mogens Jensen, at jeg har så stor tillid til journalisters integritet, også Danmarks Radios journalisters integritet, at jeg ikke tror på, at det påvirker dækningen, selv om politikere måtte give udtryk for mishag over dækningen af bestemte ting. Det er en journalistisk vurdering.

Men jeg kan jo også forstå på, hvad der bliver sagt og skrevet, at det vist altid har foregået på den måde, at ministre og politikere, også socialdemokratiske, har givet udtryk for deres uforgribelige mening om den måde, som Danmarks Radio og andre medier har dækket forskellige nyheder på. Det er vist meget naturligt, at politikere er engageret i det.

Formanden:

Så er det hr. Rasmus Prehn som medspørger.

Rasmus Prehn (S):

Det er meget naturligt, siger statsministeren. Mener statsministeren virkelig, at det er meget naturligt, at en kulturminister ringer op og giver en skideballe? Er det meget naturligt? Kan det ikke opfattes som pression?

For så vidt angår det med, at det altid har været sådan, kan vi jo forstå på Christian Nissen, at grænsen for ministres indblanding i Danmarks Radios indhold er skredet igennem de seneste år. Det er altså, mens statsministeren har haft ansvaret, at oplevelsen af pression er blevet større. Der er flere, der har oplevet pression, pressionen er blevet oplevet som hårdere. Skulle det være meget naturligt?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu siger hr. Rasmus Prehn, at der er noget, der skulle være skredet i de senere år. Jeg står her med et interview med Christian Nissen fra Jyllands-Posten den 17. marts, hvor Christian Nissen bliver spurgt af journalisten:

Mener du, at den borgerlige regering er mere efter Danmarks Radio?

Det må jo være det, der ligger i hr. Rasmus Prehns udtalelse om, at der er noget, der er skredet. Og så siger Christian Nissen:

Nej, det mener jeg ikke. Det har jeg allerede sagt offentligt, og det er mere udførligt omtalt i bogen, at det ikke er noget, der er specifikt for den borgerlige regering.

Dermed er det jo også sagt, at der er socialdemokratiske ministre, som i tidens løb har givet udtryk for deres uforgribelige mening om den nyhedsformidling, der har fundet sted – og det tror jeg også.

Men det, at man giver udtryk for, at man synes, at der gives forkerte oplysninger, at der er en forkert vinkling, eller hvad det nu er, er jo ikke det samme, som at man vil forsøge at lægge pression på Danmarks Radio. Altså, det er jo Danmarks Radios egen redaktion, der beslutter, hvordan den vil formidle forskellige nyheder.

Man kan da ikke fortænke angrebne parter i, at de forsvarer sig og giver udtryk for deres synspunkter, men det er da ikke det samme som et forsøg på at lægge pression på den redaktionelle linje.

Rasmus Prehn (S):

Det svar, statsministeren giver her, illustrerer sådan set bare, at hr. Christian Nissen har givet udtryk for, at der også tidligere har været noget, der kunne minde om det. Men det, han siger i sin bog, er jo, at der er blevet mere af det, og det har statsministeren ikke tilbagevist. Så det må stå ved magt, at der er kommet et større pres fra regeringens side, mens statsministeren har haft ansvaret.

Nu stillede jeg to spørgsmål, og statsministeren undlod behændigt at svare på det ene af dem, nemlig på det med, om det var naturligt, at kulturministeren ringer bestyrelsesformanden op og giver bestyrelsesformanden en skideballe. Da vil jeg gerne gentage det spørgsmål: Er det naturligt, at kulturministeren ringer bestyrelsesformanden op og giver en skideballe?

Kl. 13.35

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen altså, jeg må sige til hr. Rasmus Prehn, ligesom jeg også sagde til hr. Mogens Jensen, at jeg ikke aner noget om, hvordan kulturministeren eller for den sags skyld andre ministre har deres kommunikation med bestyrelsesformændene. Hvis hr. Rasmus Prehn vil vide mere om det, må hr. Rasmus Prehn stille spørgsmål til kulturministeren.

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt som medspørger.

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror efterhånden, vi er mange, der er trætte af Christian Nissens grædekoneoptog og selvfølgelig hans opbakning fra de villige lakajer og venner på venstrefløjen, men jeg kunne alligevel godt tænke mig at stille nogle spørgsmål, når nu den her debat og hele den her diskussion om pression, og hvad pression er, endnu en gang er kommet op.

Når nu Christian Nissen i 1997 på et offentligt møde i Århus sagde, at han betragter det som en del af Danmarks Radios public service-forpligtelse at modvirke den højrebølge, som sådan ruller hen over landet, er statsministeren så ikke enig i, at der deri ligger en åben invitation til, at DR bliver en politisk kampplads, at DR – i hvert fald med Christian Nissen i spidsen – klart har meldt ud politisk, at højrefløjen, altså de borgerlige partier, er fjenden, og at det er dem, som Danmarks Radio skal bekæmpe, hvorimod Socialdemokraterne og de røde partier generelt er vennerne, som man skal støtte? Er statsministeren ikke enig i, at det er klart, hvad der må udlægges af sådan en udtalelse fra en tidligere generaldirektør?

Formanden:

Nu kalder vi jo ikke hinanden lakajer herinde; vi er folketingsmedlemmer.

Værsgo til statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har ikke kendskab til den udtalelse, som hr. Morten Messerschmidt refererer Christian Nissen for, så derfor kan jeg selvfølgelig ikke udtale mig nærmere om den, men jeg vil da godt gå så langt som til at sige, at hvis en generaldirektør for Danmarks Radio har udtalt sig på den måde, ligger det efter min mening langt ud over, hvad der er en rimelig ramme for en generaldirektør i Danmarks Radio, for Danmarks Radio skal være en neutral nyhedsformidlende institution.

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg skal beklage mit ordvalg over for formanden og trækker det naturligvis tilbage, men der kan også være lakajer uden for Folketinget, og de er ikke omfattet af det ærede medlems dekorum.

Jeg er glad for statsministerens svar og tilkendegivelse, og så vil jeg høre, om ikke statsmini-

steren godt kan se eksempler på den linje, som citatet fra hr. Christian Nissen indikerer. Vi har jo en række eksempler fra nyere tid. Vi har »Den hemmelige krig«, som viste sig at være bygget på ét stort falsum. Vi havde hele debatten om, hvorvidt der var nedskæringer i den offentlige sektor eller ej, hvor Danmarks Radio i den grad var bannerfører for det samme budskab, som venstrefløjen promoverede. Vi har hele P1's dækning af Israel, Amerika og andre udenrigspolitiske emner, hvor man må sige, at der entydigt er tale om slagside i forhold til venstrefløjen.

Er statsministeren ikke enig i, at der er et problem, og at det problem er helt legitimt at diskutere, i lyset af at hr. Christian Nissen så klart har meldt ud?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil bare sige om det, at der formodentlig altid i et åbent, frit folkestyre som det, vi har i Danmark, vil være forskellige politiske opfattelser af den nyhedsformidling, der præsteres fra bl.a. Danmarks Radios side.

Det, jeg gerne vil understrege, er, at Danmarks Radio skal være en neutral nyhedsformidlende institution, skal holde balancen, skal værne om sin integritet, og vi politikere må også tåle at blive udsat for kritik fra Danmarks Radio og andre medier.

Jeg har det selv sådan, at hvis jeg så føler, at der er en konkret sag, hvor der er problemer i dækningen, giver jeg udtryk for det, og så gør jeg det åbent og offentligt. Det har jeg gjort i sagen om filmen »Den hemmelige krig« og Afghanistanstændningen, for der mener jeg simpelt hen, at der var problemer med troværdigheden i hele den måde at håndtere sagen på. Det har jeg så givet udtryk for, og det bliver man så også kritiseret for, når man gør det, men det er dog i det mindste at sige det, som det er, og sige det åbent, og så kan vi få en debat om det.

Formanden:

Så er det hr. Mogens Jensen for et sidste spørgsmål.

Mogens Jensen (S):

Nu henviser statsministeren hr. Rasmus Prehn til at spørge kulturministeren. Det er altså ikke derfor, vi har stillet et spørgsmål til statsministeren her i dag, det er for at få statsministerens svar, og det håber jeg at statsministeren vil respektere. Vi behøver heller ikke at få mere at vi-

de af kulturministeren, for vi ved, hvad der er foregået, nemlig at der har været en række henvendelser, hvor kulturministeren har optrådt truende, og en telefonsamtale, hvor han direkte har givet en skideballe til bestyrelsesformanden for DR. At det så ikke har givet anledning til, at Christian Nissen har følt anledning til at gøre noget, er noget andet. Jeg tror nemlig også på journalisternes integritet.

Kl. 13.40

Men jeg vil godt spørge statsministeren: Vil statsministeren ikke definere over for Folketinget og befolkningen, hvad statsministeren mener pressioen er? For hvis det ikke er mails, hvor man bl.a. truer med at privatisere DR, eller telefonopringninger, hvor man giver bestyrelsesformanden en skideballe, så vil jeg gerne have statsministeren til at definere, hvad statsministeren mener pressioen er.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror, det kunne føre meget vidt, hvis man skulle gå ind i det. Lad mig bare igen henvise til interviewet med Christian Nissen i Jyllands-Posten den 17. marts, hvor Christian Nissen bliver spurgt om det her med pressioen, og hvor han svarer:

»Jeg har ikke sagt, at Brian Mikkelsen har øvet pressioen mod mig«.

Og det er vel alt, hvad der er at sige om den sag.

Hvis Christian Nissen for 4 år siden – eller hvornår det nu var, den mail blev sendt – virkeligt havde følt, at her var en alvorlig sag, så burde han vel i og for sig have taget den op på det tidspunkt. Men han har ikke følt, at det var nogen alvorlig sag, og derfor har mailen ligget i skuffen, og så er den bare lige blevet taget frem nu, fordi den kan være med til at skabe opmærksomhed om salget af en bog og måske bortlede opmærksomheden fra andre ting.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3771

4) Til statsministeren af:

Mogens Jensen (S):

»Mener statsministeren ikke, at en minister, der er ansvarlig for et armslængdeorgan som eksempelvis Danmarks Radio, har et særligt ansvar for ikke at påvirke eller udøve pressioen

mod det redaktionelle indhold i institutionen, og at dette forhold derfor lægger nogle begrænsninger på ministerens ytringer i hans henvendelser til institutionen?«

Mogens Jensen (S):

Jeg kan forstå, at statsministeren ikke mener, det er pressioen, når man uddeler skideballe til bestyrelsesformænd fra ministres, fra regeringens side, eller når man sender truende mails. Men jeg kan heller ikke få statsministeren til at definere, hvad der så er pressioen. Det synes jeg sådan set er lidt sørgeligt, for det er det, den her sag handler om. Så jeg synes egentlig, det ville være klædeligt, hvis statsministeren ville give sin definition af pressioen.

Hvad angår Christian Nissens reaktion på den pressioen på Danmarks Radio, giver han jo selv udtryk for i sin bog, at han mente, det var en principiel sag, og derfor gemte han den pågældende mail til offentliggørelse på et senere tidspunkt. Han spørger sig selv i bogen: Burde jeg have sagt stop dengang? Og svaret, som han selv gav, var: Så var jeg nok blevet fjernet.

Men jeg vil gerne i forhold til ytringsfrihed spørge statsministeren: Mener statsministeren, det skal være muligt generelt for ministre at kontakte statslige institutioners bestyrelsesformænd – kulturinstitutioner og andre institutioner – og give dem skideballe og forsøge på den måde at påvirke det faglige indhold?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne understrege, at regeringen ikke har forsøgt og ikke på nogen måde forsøger at lægge pressioen på Danmarks Radio eller andre medier med henblik på at få en bestemt nyhedsdækning. Som jeg også har sagt nogle gange, har jeg så stor tiltro til journalisters professionalisme, faglige stolthed og integritet, at jeg tror, de nok skal forstå at værne om deres uafhængighed.

Men jeg tror, de fleste journalister kommer ud for, at politikere mellem år og dag har nogle meninger om deres måde at dække forskellige ting på. Det skulle da også være mærkeligt andet, fordi politikere jo også ofte er dem, som er den angrebne part og derfor selvfølgelig også har en mening om de angreb, der bliver rettet mod dem. Men det, at man så giver udtryk for sin mening, er da ikke det samme, som at man øver pressioen, og det er der altså heller ikke tale om i den her sag.

Mogens Jensen (S):

Vi kan jo åbenbart stadig væk ikke få et klart svar fra statsministeren på: Hvad er så pression? Det er jo det, vi må have defineret her. Når en institution som Danmarks Radio opfatter, at de er blevet udsat for pression, og statsministeren siger, at det er der ikke tale om, må statsministeren jo sige, hvad der så er pression, og definere det klart, så folk kan forstå det. For jeg tror, der er mange, der ikke synes, at det ikke hører ind under pression, at man modtager en skideballe fra ministeren, i forhold til hvordan ministeren mener at tingene skal være.

Mener statsministeren så, at kulturministeren fremover kan henvende sig til Danmarks Radio, til andre statslige kulturinstitutioner, Film-instituttet, Det Kongelige Teater, Charlottenborg, og hvad ved jeg, og give dem skideballe, i forhold til den måde de tilrettelægger det faglige indhold af deres virksomhed på? Er det i orden, at kulturministeren gør det fremover?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har tilfiro til, at kulturministeren kan varetage sine opgaver, herunder sin dialog med de forskellige bestyrelsesformænd, på en fornuftig og ordentlig måde. Jeg går ikke og blander mig i, hvordan de enkelte ministre har dialog med bestyrelsesformændene på deres områder. Men at de har en dialog, finder jeg er helt naturligt.

Kl. 13.45

Men lad mig bare gentage, hvad Christian Nissen har sagt i et interview til Jyllands-Posten den 17. marts:

»Jeg har ikke sagt, at Brian Mikkelsen har øvet pression mod mig«.

Det kan ikke nytte noget, at hr. Mogens Jensen bliver ved med at komme med en påstand om pression, når ingen af dem, der er involveret – bestyrelsesformanden, der modtager en mail, Christian Nissen, der får den videresendt – opfatter det som pression. Så kan det ikke nytte noget, at hr. Mogens Jensen bliver ved at rejse rundt og kalde det pression.

Mogens Jensen (S):

Jamen statsministeren kan jo tage mange citater ud af en sammenhæng. Jeg skal bare endnu en gang gøre statsministeren opmærksom på, at Christian Nissen rent faktisk sagde i en radioudsendelse den 16. marts:

Kulturministeren henvender sig til bestyrelsesformanden for at få bestyrelsesformanden til

at gøre noget, og bestyrelsesformanden gav mig mailen for at påvirke min adfærd.

Det er da et forsøg på pression.

Det her handler jo om, hvad ministre har lov til, og det er vel noget, statsministeren trods alt har et ansvar for. Så jeg vil godt have statsministeren til at svare på følgende: Har kulturministeren fremover med de her erfaringer i bagagen lov til at rette henvendelse til bestyrelsesformændene for statslige kulturinstitutioner og give dem skideballe over de måder, de tilrettelægger det faglige indhold af deres virksomhed på? Har kulturministeren lov til det fremover? Det synes jeg da statsministeren kunne give et klart svar på.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som jeg sagde før, har jeg fuld tillid til, at kulturministeren kan varetage sine opgaver, herunder dialogen med bestyrelsesformændene, på en både fornuftig og ordentlig og respektabel måde. Og hvordan det foregår, og hvilken dialog der i øvrigt finder sted der, er altså simpelt hen ikke noget, jeg blander mig i.

Formanden:

Så er det hr. Rasmus Prehn som medspørger.

Rasmus Prehn (S):

Det er jo ikke lykkedes os at få statsministeren til at definere, hvad statsministeren opfatter som pression, men vi kan i hvert fald forstå, at statsministeren ikke opfatter det som pression, når kulturministeren ringer op og giver en skideballe. Vi kan også forstå, at statsministeren ikke opfatter det som pression, når der på en e-mail bliver sendt et referat fra et regeringsmøde, hvor der direkte bliver truet med privatisering.

Vi kan også forstå på statsministeren, at han ikke opfatter det som pression, når der i et referat fra et regeringsmøde bliver lagt pres på enkeltpersoner, herunder Lisbeth Knudsen og Ole Sippel. Det er ikke pression. Men så er det, jeg vil spørge: Er det så sådan, at vi i stedet for skal opfatte det som det, regeringen selv kalder kulturkamp? Hvis ikke det er pression, er det så regeringens kulturkamp, der her er tale om?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg skal sandelig love for, at vi kommer højere og højere op i luftlagene – nu også til kulturkamp.

Jeg skal blot fastslå, at det, jeg sagde i sidste uge, mener jeg også i denne uge, nemlig at man

selvfølgelig ikke refererer fra ministermøder. Det har jeg også gjort fuldstændig klart.

Så vil jeg altså bare gentage, når nu også hr. Rasmus Prehn bliver ved med at køre rundt i, at der skulle være tale om pression, at der jo altså helt åbenbart ikke er nogen af dem, der har modtaget den mail i sin tid, der har opfattet det som pression. Hvordan kan man ellers forklare, at den daværende generaldirektør, Christian Nissen, bare lægger mailen til side, lægger den ned i skuffen og ikke reagerer på den, men trækker den frem nu her 4 år senere? Det tyder da ikke på, at han har opfattet det som særlig alvorligt på det tidspunkt.

Rasmus Prehn (S):

Til det konkrete om, hvorfor generaldirektøren har gemt sin e-mail, vil jeg sige, at han jo netop siger, at han var bange for at blive fyret, hvis han havde lagt den frem noget før. Så det er jo altså et udtryk for, at der er en mand, der virkelig har følt sig presset af regeringen og af regeringens kulturkamp.

Men det er jo ikke kun generaldirektøren, der har givet udtryk for det her. Det er jo også statsretseksperter, mediejurister og andre, der giver udtryk for, at de opfatter det her som pression. Men vi kan så forstå, at statsministeren ikke opfatter det som pression.

Men jeg har ikke fået svar på mit spørgsmål: Er det så regeringens kulturkamp? Er det et udtryk for regeringens kulturkamp, at man ringer folk op og giver dem en skideballe, at man sender en e-mail med referat fra et regeringsmøde, hvor man truer med at privatisere, og at man hænger navngivne journalister ud, Lisbeth Knudsen, Ole Sippel og andre? Er det regeringens kulturkamp, når nu det ikke er pression?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi snakkede grundigt om det her i sidste uge, og jeg gentager gerne, hvad jeg også sagde dengang: Regeringen har ikke på noget tidspunkt haft nogen planer om at privatisere Danmarks Radio. Og lad mig igen minde om, hvad Christian Nissen har sagt til Jyllands-Posten den 17. marts:

Kl. 13.50

»Jeg har ikke sagt, at Brian Mikkelsen har øvet pression mod mig«.

Hvordan kan man også tro på det, når en mail ligger i 4 år uden at blive brugt til noget? Altså, man må jo sige, at hvis Danmarks Radios daværende generaldirektør virkelig havde følt,

at han var udsat for et groft forsøg på pression, burde han vel have reageret på det tidspunkt. Det har han altså ikke gjort. Han har oven i købet udtalt den 17. marts til Politiken:

»Da jeg sad og skrev bogen i efteråret, heftede jeg mig slet ikke ved mailen fra Brian Mikkelsen. Og jeg opfattede den da slet ikke som en sensation.«

Så det er jo først her i forbindelse med det forestående bogsalg, at den sag er blevet interessant.

Formanden:

Så er det hr. Holger K. Nielsen som medspørger.

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo interessant at høre statsministeren tale udenom her. Altså, alle uden for den her sal kan jo godt se, at det her er åbenlys pression og forsøg på pression over for Danmarks Radio.

Lad mig så tage et andet eksempel frem, som jeg synes også trænger til at blive belyst. Under medieforligsforhandlingerne fik DR's daværende nyhedsdirektør, Lisbeth Knudsen, at vide fra en ledende regeringspolitiker, at hvis hun ikke ændrede linje i sin redaktionelle dækning, ville et flertal skære i DR's licensmidler. Det var en melding, der kom midt under medieforligsforhandlingerne, hvor regeringen faktisk havde politisk mulighed for at skære i licensmidlerne; det var der et klart flertal for, hvis regeringen ville. Mener statsministeren ikke, at det var pression?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kender ikke noget som helst til de påståede udtalelser. Det, vi blot kan fastslå, er, at der jo ikke blev tale om at skære i midlerne. Tværtimod har Danmarks Radio jo med licensforliget fået udvidede rammer at arbejde under både på den ene og på den anden måde.

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, det er da fuldstændig korrekt, og det skyldes jo bl.a., at der var et meget, meget bredt flertal, idet også SF og Radikale og Socialdemokraterne deltog i medieforliget. Men det kunne man jo ikke vide på det tidspunkt, den melding blev givet til DR's nyhedsdirektør. Det var der ingen der vidste dengang. Der var det jo stadig væk en mulighed, at der blev kørt et snævert medieforlig igennem med Dansk Folkeparti, som faktisk skar i licensmidlerne.

Med andre ord: DR's nyhedsdirektør får en melding fra regeringen om, at hvis hun ikke æn-

drer linje, vil et flertal skære i licensmidlerne. At det ikke skete, var jo fint nok. Det skyldtes så, at vi andre var der, og at – om jeg så må sige – den trussel ikke blev ført ud i livet. Men i det øjeblik, nyhedsdirektøren får den trussel, må hun da opfatte det som en ganske seriøs melding.

Hvis det havde været i dag eller i morgen eller for 3 år siden, havde det været ligegyldigt, men det var jo midt under medieforligsförhandlingerne, hvor der var en reel mulighed for, at et flertal kunne skære i licensmidlerne. Det var altså ikke en tom trussel. Er det ikke pression?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er nødt til at gentage: Jeg kender overhovedet ikke noget til, at der skulle være kommet sådanne udtalelser. De påstande må stå aldeles for hr. Holger K. Niensens egen regning. Og jeg må klart afvise, at der – som hr. Holger K. Nielsen siger – skulle være kommet en melding fra regeringen. Det er i hvert fald ikke noget, jeg har været involveret i. Jeg kender simpelt hen intet til det. Så det må stå fuldstændig for hr. Holger K. Niensens egen regning.

Man skal ikke komme med den slags påstande, uden at man så også er i stand til at dokumentere dem. Og jeg kan i hvert fald rolig fastslå, at der aldeles ikke er truffet nogen beslutning om eller kommet nogen melding fra regeringen om sådan et forsøg på trusler eller pression, eller hvad hr. Holger K. Nielsen nu vil kalde det.

Formanden:

Så er det hr. Mogens Jensen for et sidste spørgsmål.

Mogens Jensen (S):

Jeg tror, det må være temmelig mærkeligt for befolkningen, når det vrimler med eksempler på ministre og repræsentanter fra regeringen, der forsøger at påvirke Danmarks Radio, true, udøve pression, at opleve en statsminister, der siger, at det ikke betyder noget, og at han ikke har kendskab til det, selv om det ene eksempel efter det andet kan dokumenteres. Er det så ikke statsministerens opgave at prøve at grave ned i den her sag og få standset den her trafik? For den er der jo ingen der kan være tjent med.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om det ikke er sådan, at man med de udtalelser, statsministeren er kommet med her i dag og også sidste onsdag, har åbnet en helt ny standard for, hvad

der kan lade sig gøre, nemlig at ministre rent faktisk fremover – sådan som jeg ser det – har lov til at ringe til bestyrelsesformænd for statslige medieinstitutioner og kulturinstitutioner og give dem skideballe, fortælle dem, hvordan de skal drive deres faglige virksomhed, uden at det åbenbart har statsministerens interesse, sådan at statsministeren rent faktisk accepterer, at den adfærd er mulig.

Kl. 13.55

Jeg vil gerne spørge, hvorfor statsministeren er så dumstædig, at han ikke logisk og konsekvent siger: Det her – den mail, den type henvendelser – er en fejl; det var en fejl af kulturministeren, og det bør ikke ske igen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu taler hr. Mogens Jensen om, at der skulle være tale om en ny standard. Christian Nissen har jo oven i købet skrevet i sin bog, at o.k. da, han har været udsat for mange ting i tidens løb, bl.a. fra socialdemokratiske ministre, og han skriver:

Der kom tit sure miner eller beskyldninger for ubalanceret journalistik. Det kunne være ved en reception, i pausen under en teaterforestilling, eller hvor man nu render ind i hinanden. Jeg fik mange sådanne reaktioner, da vi i de første år af min tid i Danmarks Radio sendte en række dokumentarprogrammer, som afslørede kritisable forhold i fagbevægelsen og dens forgreninger i diverse kooperative aktiviteter i boligelskaber og ligkistemagasiner.

Så der var altså nogle socialdemokrater, der havde fat i ham dengang. Og David Trads, tidligere nyhedsredaktør på Danmarks Radio, sagde den 17. marts:

Da jeg i efteråret 2000 under euroafstemningen var indenlandsredaktør, blev jeg gentagne gange opsøgt eller ringet op af socialdemokratiske og radikale ministre, som var rasende over, at Radioavisen næsten hver morgen kunne berette om en ny rutsjetur for euroen over for dollaren. Det gavnede ikke jaet, lod de forstå.

Så jeg tror, hr. Mogens Jensen skal være meget, meget forsigtig med at tale om en ny standard. Her er altså eksempler på, hvad socialdemokratiske ministre har gjort, og jeg fortænk dem da ikke i, at de har givet udtryk for deres holdninger, men det er da ikke det samme som at forsøge at lægge pression.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3627

5) Til videnskabsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

»Hvilke forslag til nye tiltag og eventuelle lovændringer har ministeren for at fremme antallet af samarbejdsaftaler generelt, herunder særlig dobbelt- og fællesforløb danske og udenlandske universiteter imellem?«

Formanden:

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udgået til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. S 3628

6) Til videnskabsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

»Får det, at ministeren har været på studietur til Australien og dér har stiftet bekendtskab med, at australske universiteter har oprettet afdelinger i udlandet, f.eks. i Shanghai, ministeren til at overveje muligheden for, at også danske universiteter i større stil skal etablere sig med afdelinger i udlandet?«

Formanden:

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udgået til skriftlig besvarelse.

Formanden:

Jeg skal foreløbig forbigå det spørgsmål, der er opført som nr. 7 på dagsordenen.

Spm. nr. S 3773

8) Til justitsministeren af:

Karen Hækkerup (S):

»Hvordan vil Justitsministeriet sikre, at det udsendte cirkulære om gadehvervning på offentlig vej og gade ikke betyder mistede indtægter i en størrelsesorden på 200 mio. kr. for de almennyttige organisationer?«

Karen Hækkerup (S):

Da den borgerlige regering kom til, startede man med at skære ned i ulandsbistand og i nødhjælp. Det hed sig dengang, at det var vigtigere, at folk selv gav, end at staten gav, og at vi skulle passe på med ikke at være alt for tosse gode.

Senere har vi så lavet en ny indsamlingslov i Danmark, hvor noget af det, regeringen og

Dansk Folkeparti ville have, var, at de organisationer, som modtager støtte fra staten, selv skulle kunne have en vis egenfinansiering for at få de her støttekroner. Det vil sige, at man først skar ned på støtten, og så sagde man: Organisationerne skal nu selv have ansvar for at tjene en del af pengene ind.

Nu kommer så det, der er det værste, og det, som jeg gerne ville stille dagens spørgsmål om. I et nyt cirkulære fra Justitsministeriet har man umuliggjort den måde, som mange af de her organisationer samler deres penge ind på. Det vil betyde, at op mod 300.000 borgere i Danmark, som siden 2000 har meldt sig som hververe, i fremtiden ikke vil kunne samle ind som hververe på gadeplan på samme måde. Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at de her organisationer ikke mister de mange penge, som de nu står til at miste?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Egentlig havde jeg jo forberedt en grundig besvarelse af det, der var fru Karen Hækkerups spørgsmål, men i og med at fru Karen Hækkerup i sin motivation kommer med en lang række forkerte oplysninger, vil jeg godt indlede med at sætte nogle af de ting på plads, som fru Karen Hækkerup har sagt.

Først vil jeg sige, at der var tale om, da den borgerlige regering kom til i 2001, at der blev taget et opgør med, at der var bestemte store portioner penge, der alene skulle gå til ulandsarbejde. Regeringen valgte at fokusere på de steder, hvor der var demokrati under opbygning, de steder, hvor man kunne gå ind og få reel gevinst af pengene, og hvor man ikke understøttede udemokratiske styre; det var der, pengene skulle kanaliseres hen.

Så var det vores opfattelse, at der var behov for et gevaldigt løft, ikke mindst på sundhedsområdet, hvor det var en skandaløs måde, man behandlede kræftpatienter på. Derfor er der efterfølgende sket et meget stort løft på sundhedsområdet, og der bliver jo i dag opereret titusendvis flere mennesker end under SR-regeringen. Det var bare lidt til forhistorien.

Så vil jeg også sige til fru Karen Hækkerup, at indsamlingsloven er meget gammel og sådan set har eksisteret under mange, mange socialdemokratiske ministre før mig. Så ligesom at give det indtryk, at vi nu lige pludselig er begyndt at lave nogle begrænsninger i forhold til, hvad organisationer må og ikke må, er ganske enkelt fak-

tuelt forkert. Tværtimod, vil jeg sige, har vi lempet og liberaliseret indsamlingsloven i forbindelse med finansloven sidste år.

Det skyldtes jo, at vi gik ind og stillede et krav om, at hvis man vil have penge af det offentlige og bruge andre steder i verden, er det også et sundt og godt princip, at der er en vis medfinansiering, så vi har en sikkerhed for, at pengene bliver brugt ordentligt, og at man ikke har dyre konsulenter rendende rundt til 50.000 kr. om måneden, frem for at man bruger penge på de fattige.

Kl. 14.00

Derfor blev der indført et princip om, at der skulle være en vis selvfinansiering, og i forbindelse med det lempede jeg rent faktisk lovgivningen, så de organisationer, der ikke tidligere har haft mulighed for at foretage husstands- og gadeindsamling, fik mulighed for at gøre det en gang om året.

Det var de faktuelle oplysninger.

Karen Hækkerup (S):

Det var sådan set ikke kræftplaner og behandlingssgarantier, der alligevel ikke fungerer, jeg havde lyst til at diskutere med justitsministeren. Jeg ville spørge til, hvad ministeren vil gøre, for at konsekvensen af det cirkulære, hendes ministerium netop har udsendt, ikke bliver, at en hel masse mennesker i den tredje verden kommer til at lide under det.

Det er sådan set ikke mine egne ord. Jeg kunne godt tænke mig at nævne nogle andre, som har sagt nogle af de her ting. Jeg vil gerne citere Robert Hinnerskov, som er generalsekretær i ISOBRO. Han siger, at hvis det foreliggende udkast til cirkulære – som altså er det, jeg har spurgt til – gennemføres, kan organisationerne ikke længere hjælpe mange ofre for sult, sygdom, forurening og overgreb. Når nu danskerne gerne vil støtte de mange gode formål, hvorfor så lægge dem hindringer i vejen?

Det er jo lige præcis det, det drejer sig om. Ministeren siger, at der skal være medfinansiering og egenbetaling, og det har jeg heller ikke noget imod, men hvorfor går ministeren så ind og ødelægger den måde, det fungerer på nu, hvor mange mennesker rent faktisk bidrager ved at melde sig, når de bliver spurgt på gaden, og forpligter sig til at give penge fremover?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det gør jeg bestemt heller ikke. Tværtimod håndhæver jeg den lovgivning, der har været på

området i rigtig, rigtig mange år, og jeg vil for god ordens skyld oplyse, at cirkulæret om gadehvervning på offentlig vej og gade, som i realiteten er det, vi skulle have diskuteret fra starten af, er sendt i høring. Herunder har bl.a. ISOBRO fået cirkulæreskrivelsen i høring, og jeg har for øvrigt en aftale med ISOBRO onsdag den 11. april kl. 10.30 for at drøfte cirkulæreskrivelsen.

Men jeg vil gerne sige til fru Karen Hækkerup, at det er korrekt, at hjælpeorganisationerne i de senere år i stigende grad er begyndt at indsamle bidrag via gadehvervning. Vi har faktisk modtaget en henvendelse om gadehvervning fra de fire største kommuner i landet, hvor borgmestrene/rådmændene har givet udtryk for stor utilfredshed med de mange gadehververe. Det er hr. Peter Thyssen, hr. Klaus Bondam, hr. Henrik Thomsen og hr. Anker Boye, der skrev til mig, fordi de syntes, at der simpelt hen var for mange mennesker, der rendte rundt og hvervede på gaderne.

Vi har så haft mulighed for at gennemgå indsamlingsloven, og der er der altså behov for at præcisere, hvad man må gøre på offentlige gader og stræder, og hvad man må gøre ad anden vej: via internet, via indsamlingsbøsser og mange andre måder, hvorpå man kan indsamle penge.

Karen Hækkerup (S):

Nu nævner ministeren en hel masse andre måder, man kan indsamle penge og hverve medlemmer på, men det, de her organisationer jo siger til os, er: Lad nu være at gennemføre det her cirkulære, for gør I det, har vi ikke længere mulighed for at hverve primært unge mennesker, som er de nye, der er kommet til, og som er begyndt at give penge. Det er jo rent faktisk sådan, at gennemsnitsalderen er mere end 20 år lavere hos dem, der er indfanget på gaden, end hos dem, der normalt giver bidrag. Og man må vel sige, i en tid, hvor vi snakker om at øge den folkelige forankring, og at vi også skal have ungdommen med til at løfte, er det vel dumt at fjerne lige præcis den model, som de unge mennesker bryder sig om, som de godt kan lide, og som får dem til at give penge og være med til at være engageret i det ulandsvigtige arbejde.

Jeg vil godt lige summe op, for jeg synes, det her er ret vigtigt, og jeg synes, det er vigtigt, at ministeren forstår konsekvenserne af den systemsnak, som hun står og taler om: 200.000 borgere vil ikke længere få hjælp fra Folkekirkens Nødhjælp, hvis det her cirkulære bliver til no-

get; 77.000 børn vil ikke længere blive vaccineret af UNICEF, hvis det her cirkulære bliver til noget; halvdelen af Scleroseforeningens forskningsmidler vil falde bort osv. osv.

Howdan har ministeren overhovedet samvittighed til at være ansvarlig for de mange, mange mennesker, der vil komme til at betale en høj pris, og den forskning, der ikke længere vil kunne blive øget på grund af cirkulæret?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det er jo den sædvanlige sang fra Socialdemokratiet. Når man ikke har andre argumenter, kan man altid komme rendende med nogle dommedagsprofetier. Da vi indførte kravet om en vis selvfinansiering, som man for øvrigt også har gjort i en lang række andre lande for at forpligte organisationerne til at sikre lødige projekter, fik vi at vide, at nu ville organisationerne dreje nøglen om og der ville ikke blive lavet frivilligt ulandsarbejde. Nu viser det sig efterfølgende, at man sagtens har kunnet samle pengene ind, og at der ikke er nogen problemer. Derfor synes jeg sådan set heller ikke, det klæder Socialdemokratiet at komme med den slags pseudoargumenter.

Det korte af det lange er, at der er en indsamlingslov i Danmark, det har der været i mange år. Og bl.a. på baggrund af henvendelsen fra de største kommuner i landet har vi så gennemgået lovgivningen for at have en sikkerhed for, at den bliver fortolket rigtigt.

Kl. 14.05

Der er det at sige til det, at der er massevis af muligheder for disse organisationer til at samle penge ind, ja, jeg har lempet reglerne, så man endda kan gå ud på gaderne og i husene og opøge folk med raslebøsser og bede om penge, hvis man er pålagt kravet om egenfinansiering.

Men hvad der er væsentligt at holde fast i, er altså, at vi her i Folketinget har vedtaget, at almindelige borgere ikke skal stoppes ustandselig på gader og stræder, fordi folk samler ind til alt muligt, og derfor er der altså nogle begrænsninger for, hvad man må samle ind til i det offentlige rum. Det gælder også disse organisationer.

Formanden:

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som medspørger.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det er vel i virkeligheden et reelt dilemma, den her sag dækker over. På den ene side kan vi alle

sammen være irriterede over at blive stoppet af en hel bunke folk fra nødhjælpsorganisationer m.v., når man f.eks. bare skal gå en tur ned ad Strøget i København, på den anden side er 200 mio. kr. immer væk rigtig mange penge for de her organisationer. Så der er nogle forskellige hensyn, der selvfølgelig skal tages.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig i første omgang bare at høre justitsministeren måske mere præcist svare på det skriftlige spørgsmål, fru Karen Hækkerup havde stillet, altså, om justitsministeren vil komme med sine tanker omkring, hvordan de her organisationer kan skaffe de her 200 mio. kr. på anden måde.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Lige nu drøfter vi jo sådan set først og fremmest, hvordan loven er, og hvordan lovgivningen har været i mange, mange år her i Danmark.

Men jeg er enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, at der er mange dilemmaer i det her, for på den ene side kan man sige, at der selvfølgelig er mange, der ønsker at samle penge ind til agtværdige formål, og derfor har vi i dag en indsamlingslov, der faktisk giver en lille, begrænset række organisationer mulighed for at foretage indsamling ikke alene, om man så må sige, ad de almene kanaler, hvor alle kan samle penge ind – det er jo frit for alle at lave kampagner i medierne, i radioen, det er frit for alle at stille raslebøsser op, det er frit for alle f.eks. at henvende sig til diverse posthuse og spørge, om de må samle penge ind der, og derudover er der altså en række organisationer, som har en mulighed for at gå rundt en gang årligt og samle penge ind ved at ringe på folks husdøre.

Der har af naturlige årsager været en begrænsning i mulighederne for det, og det ved hr. Simon Emil Ammitzbøll også udmærket godt, netop fordi der på den anden side af den balance nemlig er hensynet til alle de mennesker, der ikke ønsker at lade sig forstyrre ustandselig og måske ikke ønsker at give bidrag til organisationer. Derfor kan man jo ikke åbne op for, at alle kan rende rundt og ringe på så ofte, de har lyst til at samle penge ind.

Det er den balance, som jeg mener det er vigtigt at fastholde.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Vi er sådan set enige om, at det ikke er ny lovgivning, der er baggrund for det her, men vi kan vel også blive enige om, at det i hvert fald er en strammere tolkning end den, man hidtil har lagt

for dagen, der fremgår af det cirkulære, Justitsministeriet er kommet med.

Jeg synes, det er fint, at ministeren nu tager et møde med organisationerne, sådan at vi kan komme videre i den her sag, men spørgsmålet er også, om vi ikke eventuelt i Folketingets Retsudvalg kunne få en drøftelse, efter at ministeren har mødtes med organisationerne, for lige at høre, om vi ikke kunne finde på noget. Nu har jeg ikke sådan lige en idé med i inderlommen, men det kunne jo godt være, at vi, hvis vi lod kreativiteten blomstre lidt, alligevel kunne finde en eller anden middelvej imellem de to ydersynspunkter: at enten skal det være, som det er i dag, eller også skal det være, som det er i ministeriets cirkulære.

Det var sådan bare det jeg ville høre om ministeren vil være med til.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at jeg er glad for den konstruktive tone, som jeg synes Det Radikale Venstre anlægger i den her sag, og så sige, at det, vi har fundet nødvendigt at præcisere i cirkulæreskrivelsen – det er bare for, at der ikke opstår myter om, hvad det er, problemstillingen handler om – er sådan set, at organisationerne stadig væk gerne må gå rundt nede på Strøget med alle de frivillige og stoppe folk og høre, om de vil være medlemmer af de pågældende organisationer. Det er fortsat tilladt at foretage medlemshvervning.

Det, der ikke er tilladt, og det, som nogle organisationer har gjort, er, at de har bedt om folks kontonummer og så sagt: Vi vil have en blankocheck, vi vil have lov at trække penge af jeres konto til godgørende formål. Det er en omgåelse af indsamlingsloven, for det, der har været hensynet under indsamlingsloven, er altså under særlige præmisser at kunne søge politiet om at få lov at samle pengene ind til agtværdige formål, men ikke at stoppe folk og afkræve dem deres kontonummer.

Jeg tager meget gerne en drøftelse i Retsudvalget efter mødet med ISOBRO, for at vi sammen kan drøfte, hvad den videre skæbne skal være. Det, jeg bare synes er vigtigt at holde fast i, er, at vi må respektere, at folk ikke ustandselig skal stoppes af folk, der ønsker at kræve penge ind, men at man må gå andre veje, hvis man gerne vil have, at disse organisationer også skal have et godt grundlag for at selvfinansiere sig.

Kl. 14.10

Formanden:

Så er det hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

Indledningsvis vil jeg sige, at jeg synes, det er positivt, hvis justitsministeren tager et møde med Robert Hinnerskov og ISOBRO og også vil orientere Folketingets Retsudvalg om, hvordan mødets udfald bliver, for det er selvfølgelig vigtigt, at frivillige organisationer, som ministeren også understreger, netop kan samle ind og dermed sikre, at de mennesker, der ønsker at støtte de organisationer, har muligheder i den retning.

Det, som jeg har forstået har været argumentet for at begrænse de nuværende muligheder, er, at man vil sige til de organisationer, der ønsker at indsamle bidrag på gader og stræder, at det må de ikke. Men hvis de samme organisationer ønsker medlemskab fra forskellige mennesker på gader og stræder, så undgår man jo ikke henvendelsen, og derfor har jeg måske lidt svært ved at se logikken i det, ministeren siger, men det kan vi jo så vende tilbage til i drøftelsen.

Jeg kan bare konstatere, at de berørte organisationer, bl.a. en organisation, der hjælper truede dyr, WSPA, mener, at det vil få meget store konsekvenser for deres økonomiske grundlag og dermed et vigtigt arbejde både i Danmark og i udlandet. Og der kan jeg godt være bekymret for, at de organisationer får ødelagt det arbejde, de er i gang med. Så det synes jeg, ministeren skal kigge nærmere på.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Peter Skaarup, at der jo er en balancegang i det her. Grunden til, at snittet lovgivningsmæssigt er, som det er i indsamlingsloven, er jo, at vi har foreningsfrihed her i landet, og derfor skal der selvfølgelig være mulighed for at hverve medlemmer til en hvilken som helst organisation eller forening, man måtte have, og der kan folk jo altid sige: Det er jeg ikke interesseret i. Så det er svar på spørgsmålet om, hvorfor man ikke går ind og begrænser foreningers mulighed for at skaffe sig nye medlemmer. Jeg tror sådan set heller ikke, at det er i de politiske partiers interesse, at vi går den vej.

Jeg vil så sige til det andet, at det har været med meget velberåd hu, at man har været inde i indsamlingsloven og sige, at når det gælder det at kræve penge ind, bliver vi altså nødt til at have nogle lidt faste regler for, hvad man må og ikke må, for ellers er der jo ingen steder, der er

helle for almindelige borgere, når de er ude at handle. Det gør da indtryk på mig, at de store kommuner i dette land simpelt hen synes, det er blevet for meget med folk, der ustandselig stopper andre på gaden, ligesom jeg også synes, det ville være problematisk, hvis man begyndte at køre en praksis, hvor man sagde: Du kan samle penge ind alle steder, undtagen hvis du ringer på folks dør; du kan sådan set stå lige uden for hoveddøren og vente med bøssen. Jeg tror faktisk, at det ville betyde, at man savede den gren over, som mange af organisationerne sidder på, for folk ville blive stærkt irriterede over at blive stoppet hele tiden.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes egentlig, vi skal prøve at holde fast ved det positive og sikre en farbar vej for de organisationer, som har en fornuftig tilgang til det her. Mig bekendt er det ikke en junglelov eller et morads, de her organisationer befinder sig i, det er faktisk nogle organisationer, der for langt de flestes vedkommende er meget professionelle og uddanner deres gadehververe på en meget grundlæggende og fornuftig måde, så de høfligt og venligt henvender sig til borgere på gaderne og spørger: Kunne du eller De tænke Dem at yde et bidrag til vores organisation eller eventuelt blive medlem?

Der synes jeg, at man skal tage hensyn til, at der kan være mennesker her i landet, der – af principielle årsager måske – ikke ønsker at være medlem af en organisation, men bare gerne en gang om måneden vil give et støttebeløb til den pågældende organisation, og hvis vi nu afskærer de organisationer fra at arbejde på den måde, gør vi det frivillige arbejde en bjørnetjeneste, og det frivillige arbejde i Danmark er jo noget meget vigtigt, som vi gerne vil motivere mange til at deltage i.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg er enig med hr. Peter Skaarup i, at vi skal gøre rigtig meget for at fremme det frivillige arbejde. Det er jeg slet ikke uenig i, ligesom jeg bestemt heller ikke er uenig i, at der selvfølgelig skal være en mulighed for, at folk kan give bidrag til organisationer. Vi har jo som regering – og også Dansk Folkeparti – krævet for nogle af organisationernes vedkommende, at de rent faktisk kan skaffe noget finansiering. Så det er jeg fuldstændig enig i.

Spørgsmålet er bare, hvordan vi så gør det på den klogeste måde, så man for det første sikrer

en fornuftig finansiering og mulighed for at få midler, men uden at man går ud på overdrevet og siger, at folk kan stoppes når som helst og hvor som helst og blive afkrævet et beløb, for så er der jo ikke nogen grund til at have nogen lovregulering.

Så jeg vil sige, som jeg også sagde til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at nu har jeg valgt at tage et møde med bl.a. ISOBRO og høre på deres synspunkter, og så er det klart, at jeg meget gerne tager en drøftelse med Retsudvalget, så vi finder en fornuftig løsning på den her problemstilling.

Kl. 14.15

Formanden:

Så er det fru Karen Hækkerup for et sidste spørgsmål.

Karen Hækkerup (S):

Jeg kan kun bifalde, at ministeren gerne vil mødes med organisationerne, men jeg vil alligevel gerne udtrykke min store glæde over, at Dansk Folkeparti også vil kaste sig ind i den her kamp, for står vi sammen, er der jo et flertal uden om regeringen, og det flertal synes jeg vi skal forstå at bruge, for vi kan ikke være bekendt, at de organisationer, som pukler for at hverve medlemmer, for at samle penge, for at gøre noget godt ude i den tredje verden, skal blive fældet af en borgerlig regering, der ikke kan se andet end systemer og systemtankegang.

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er vigtigt, at den dialog, som ngo'erne tager på gaden, finder sted, for det er med til at øge den folkelige forankring, som lige præcis også regeringen gerne vil have. Og når justitsministeren bliver ved med at sige, at hun gerne vil fremme det frivillige arbejde, synes jeg, hun skal prøve at tænke over, om det, hun gør, i virkeligheden ikke er at lægge sten i vejen for dem, som kæmper for det her frivillige arbejde.

Til sidst vil jeg bare sige, at man jo kan håbe, at statsministeren også vil blande sig i den her sag. Vi har jo set hans nylige tendens til at være flipflopper, og han skifter efterhånden politik hurtigere, end vi andre kan nå at følge med. Så man kan da håbe på, at justitsministeren en dag vil stå med samme smil på læben, som integrationsministeren gjorde i går; da der lige pludselig var nye toner fra regeringen. Det kan vi jo kun håbe og vente på.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Karen Hækkerup, at jeg fuldstændig overlader det til Socialdemokratiet at komme med dommedagsprofetier. Vi har hørt det mange gange før, også på det her område, og ikke en eneste gang er det blevet til noget.

Så vil jeg da bare glæde mig over, at der trods alt hos Socialdemokratiet er en vis anerkendelse af, at denne regering handler, når vi ser et problem, og løser problemerne og ikke bare benytter os af det, vi kan forstå er praksis i Socialdemokratiet: af taktiske hensyn at lægge sig det ene eller andet sted, uden at man egentlig synes, det er i overensstemmelse med socialdemokratiske politik.

Jeg vil sige, at det i den her sag har været afgørende for regeringen, at vi bl.a. i forbindelse med, at vi ændrede reglerne omkring egenfinansiering, gav de frivillige organisationer, der rent faktisk har et selvfinansieringskrav, en mulighed for at gøre mere end andre organisationer generelt. De får nu en mulighed for at foretage gadeindsamling en gang årligt, og de kan også gå rundt og samle penge ved forskellige husstande.

Men det er selvfølgelig klart, at efter at jeg har haft mødet med ISOBRO, tager jeg meget gerne et møde med Folketingets Retsudvalg, så vi kan drøfte den her problemstilling grundigt igennem, herunder også lovgrundlaget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3614

9) Til transport- og energiministeren af:

Kim Mortensen (S):

»Vil ministeren tage initiativ til, at regeringen fremsætter forslag om en principbeslutning om, at alle fremtidige højspændingsledninger skal i jorden, og samtidig tage initiativ til en samlet plan for, at resten af højspændingsnettet graves ned, jf. udtalelser i Jyllands-Posten den 5. marts 2007 fra formanden for Folketingets Energiudvalg, Venstres miljøpolitiske ordfører, Eyvind Vesselbo?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles på baggrund af formanden for Folketingets Energiudvalg, Venstres miljøpolitiske ordfører, Eyvind Vesselbos udtalelser den

5. marts 2007 i Jyllands-Posten. Han udtaler følgende på baggrund af Energinet.dk's beslutning om, at den planlagte 27 km lange højspændingsledning hen over et stort naturområde i stedet skal graves ned i jorden. »Der, hvor ledningerne i luften generer beboere eller særlig værdifuld natur, bør man først få kablerne gravet ned i jorden. Men man bør også overveje en samlet plan«, og han fortsætter: »Det er et godt første skridt. Nu bør vi lave en plan for den øvrige del af højspændingsnettet, der også skal i jorden. Målet skal være at få lagt stort set hele nettet ned i jorden i løbet af 10 år. Vi skal begynde med de master, der belaster naturen og borgerne mest«.

Kim Mortensen (S):

Vi har ved tidligere lejligheder i februar måned diskuteret kabellægning kontra luftledninger foranlediget af en kabellægning i forbindelse med havvindmølleparken Horns Rev II. I forbindelse med den debat tilkendegav ministeren her i salen, at han ville se på sagen. Om ministeren har set på sagen eller ikke set på sagen, står hen i det uvisse, men i hvert fald har Energinet.dk set på sagen og er nået frem til den konklusion, at man ikke i forbindelse med Horns Rev II vil opføre luftledninger. Det tilkendegiver Energinet.dk den 1. marts i en pressemeddelelse.

Derfor er det også overraskende at se, at Venstres miljøordfører, der også er formand for Det Energipolitiske Udvalg, den 5. marts i Jyllands-Posten gør sig til talsmand for, at man skal grave alle luftledninger – både nuværende og fremtidige – ned i jorden.

Spørgsmålet er i al sin enkelhed: Er det et synspunkt, der deles af regeringen og dermed også af transport- og energiministeren?

Transport- og energiministeren (Flemming Hansen):

Tak til hr. Kim Mortensen for spørgsmålet. Jeg kan bekræfte, hvad han siger om Horns Rev II. Der har man besluttet, at havvindmølleparken skal tilsluttes med jordkabler, det er korrekt.

Så består spørgsmålet jo i virkeligheden af to ting: de fremtidige højspændingskabler og allerede nedlagte højspændingskabler.

Jeg kan starte med at oplyse, at de retningslinjer, der gælder for godkendelse af nye højspændingskabler, er fastlagt i den tidligere regerings tid. Disse retningslinjer er udformet ud fra en afvejning af samfundsøkonomi, landskabelige hensyn og tekniske muligheder.

Allerede i dag bliver stort set alle nye ledninger under 400 kV gravet ned. Det er som udgangspunkt kun de store 400 kV-forbindelser, der bygges som luftledninger, og det er der to væsentlige årsager til: Vi har slet ikke teknologien til at kabellægge 400-kV-ledninger på strækninger længere end 20 km – det er altså på grund af teknologien – og så spiller det naturligvis også en rolle, at det er tre til syv gange dyrere at nedlægge kabler.

Kl. 14.20

Der sker dog en kabellægning af 400 kV-ledninger over kortere strækninger – det ser man ganske mange steder – enten som forsyning til større byområder eller til krydsning af naturområder af særlig stor betydning. Danmark er i øvrigt førende på verdensplan med nedgravning af disse højspændingskabler. Cirka en tredjedel af alle 400-kV-kablerne, der findes, findes i Danmark.

Den anden del af hr. Kim Mortensens spørgsmål – og nu skal jeg prøve at komme igennem det, inden min lampe lyser, men ellers beder jeg om tilgivelse – går på en samlet plan for nedgravning af det eksisterende højspændingsnet. Der har jeg allerede nævnt i dag, at teknologien ikke er til at grave dem ned, og selv om det var teknisk muligt, skal man i hvert fald være enige om, at man vil bruge pengene. Prisen for at nedgrave de eksisterende kabler ligger skønsmæssigt et sted mellem 30 mia. og 50 mia. kr.

Jeg venter med resten af mit svar, for nu har lampen blinket længe, og jeg vil nødig komme i unåde eller bad standing, som det hedder, hos formanden.

Kim Mortensen (S):

Så skal jeg give ministeren muligheden for at komme igen.

Dækker det lange svar, som ikke nåede at blive helt færdigt, så over, at Venstres miljøordfører og formanden for Det Energipolitiske Udvalg er ude i en gratis omgang, når han på vegne af Venstre – som man jo må formode har en vis indflydelse i VK-regeringen – på den måde kommer med et forslag, der ifølge ministeren koster så mange milliarder kroner at omsætte til virkelighed?

Transport- og energiministeren (Flemming Hansen):

Jeg vil ikke kommentere på, hvilket ærinde Venstres energipolitiske ordfører eller formanden for Det Energipolitiske Udvalg er ude i, men

blot sige, at jeg tror, han er blevet opmærksom på situationens alvor, når man konstaterer, at det vil koste mellem 30 mia. og 50 mia. kr., og at det teknisk ikke er muligt endnu.

Men jeg vil samtidig sige, at jeg har meget, meget sympati for en nedgravning, for man kan vel ikke ligefrem sige, at det er smukt at have disse ledninger hængende, og derfor har jeg valgt at sige, at når vi skal fortsætte de energiforhandlinger, vi efter min mening er kommet så udmærket i gang med, vil det blive et af de emner, vi skal diskutere, for det kræver jo et meget bredt flertal i Folketinget, hvis man beslutter sig for en hensigtserklæring. For det kan ikke blive andet, i og med at det rent teknisk ikke kan lade sig gøre endnu.

Så vil jeg sige, at de partier, som siger ja til det, jo også – når det engang kan lade sig gøre – skal være indstillet på at finde de der 50 mia. kr. Det er altså 50.000 mio. kr. vi taler. Det er ganske mange penge.

Kim Mortensen (S):

Jeg forstår, at det er et ja til, at det enten er en gratis omgang for Venstres ordfører, eller at ministeren har sikret, at Venstres ordfører er blevet klogere.

Ikke desto mindre foreslår Energinet.dk i en pressemeddelelse fra marts måned efter afslutningen af offentlighedsfasen, at Energinet.dk »vurderer, at der er behov for mere tid til en grundigere offentlig og politisk debat om en langsigtet løsning for forstærkning og udbygning af eltransmissionsnettet langs hele Vestkysten.«

Jeg kan godt erklære mig enig med ministeren i, at det at spænde store højspændingsmaster ned over den meget smukke natur, vi har i Vestjylland, i hvert fald kræver en del omtanke, forinden man gør det. Så spørgsmålet her, som det også er stillet, er jo, om energiministeren vil tage initiativ til, at der bliver en grundlæggende drøftelse af det her, eventuelt i forbindelse med de energiforhandlinger, som regeringen har varslet.

Transport- og energiministeren (Flemming Hansen):

Det var det, jeg forsøgte at sige i den sidste del af mit svar, at det vil jeg nemlig gøre, for jeg synes, de foregår i en fornuftig atmosfære, og jeg er overbevist om, at vi kan finde nogle fornuftige løsninger.

Så vil jeg sige sådan rent principielt, at det ikke er kønt at have masterne i luften, det er rigtigt, men man kunne måske finde kombinationer. Som jeg sagde, findes der strækninger, hvor vi siger, at der kan vi leve med dem, og så findes der kortere strækninger, specielt omkring byer, hvor vi ikke kan leve med dem, og så kan det måske være udgangspunktet for den diskussion, vi skal have i løbet af vores forhandlinger. Det vil efter min opfattelse være en konstruktiv måde at gå ind i det her på.

Formanden:

Så er det hr. Kim Mortensen for et sidste spørgsmål.

Kl. 14.25

Kim Mortensen (S):

Det vil jeg kvittere for. Og så vil jeg sige, at der jo er flere, der hævder, at det faktisk er teknisk muligt. Det fremgår af nogle af papirerne både fra Energinet.dk og den omtalte artikel i Jyllands-Posten, at det eventuelt er et spørgsmål om økonomi, fordi det er anseligt mange gange dyrere at grave 400 kV-kablerne ned i jorden, end det er at rejse dem som master. Så hvis det er teknisk muligt, og det er et spørgsmål om økonomi, så er det vel også noget, der kan indgå i diskussionen.

Men jeg takker for svaret og takker specielt for, at ministeren har bekræftet, at Venstres ordfører er ude i en gratis omgang i forbindelse med hans artikel i Jyllands-Posten.

Transport- og energiministeren (Flemming Hansen):

Jeg er enig i, hvad hr. Kim Mortensen sagde, indtil han sagde, at jeg har bekræftet det med den gratis omgang. Det har jeg ikke; det tager jeg overhovedet ikke stilling til, det står helt for hr. Kim Mortensens regning. Jeg hænger ikke gode kollegaer ud, fordi de har en fornuftig tanke.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Tak til transport- og energiministeren.

Så går vi til det sidste spørgsmål i dagens spørgetid.

Spm. nr. S 3768

7) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Bjørn Medom Nielsen (S):

»Vil ministeren redegøre for regeringens tiltag og målsætninger for nedbringelse af det høje antal dødsfald på danske sygehuse, der angiveligt sker som følge af dårlig hygiejne?«

Skriftlig begrundelse

En fuldt valid samkøring af danske tal for infektioner på grund af dårlig hygiejne på sygehuse og udenlandske undersøgelsers vurdering af afledte dødsfald viser, at 0,9 pct. af de smittede direkte dør af nosokomial smitte og i 2,7 pct. af tilfældene har nosokomial smitte en medvirkende årsag til dødsfald. I forhold til danske tal betyder det, at over 3.000 mennesker årligt dør på danske sygehuse som følge af dårlig hygiejne.

Formanden:

Hr. Bjørn Medom Nielsen for begrundelse.

Bjørn Medom Nielsen (S):

Det har været almindeligt kendt i debatten om hygiejne på vores sygehuse, at ca. 100.000-120.000 mennesker får det, der hedder en ekstra smitte i forbindelse med behandling på vores sygehuse. Det er noget, vi har bokset med her i salen, og vi har debatteret, hvorledes vi kunne gøre det her endnu bedre og gøre hygiejnen god.

Der er nu kommet nogle tal frem, der viser, hvad konsekvensen af den dårlige hygiejne er, tal, der fortæller, at enten i forbindelse med direkte smitte eller med en kombination af sygdom og hygiejnesmitte dør der faktisk over 3.000 mennesker om året i det danske hospitals-system. Det er udenlandske statistiske tal, men de er bekræftet af danske eksperter, og derfor har vi bedt om at få en redegørelse fra ministeren for, om ikke de her tal giver anledning til nogle overvejelser.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, bestemt. Både før og efter disse tal giver det jo anledning til en overvejelse, nemlig den overvejelse, at vi skal gøre en indsats for at forbedre hygiejnen på de danske sygehuse. Der er for mange sygehuserhvervede infektioner. Det er der i Danmark, og det er der i en række andre lande. Der er ikke noget, der tyder på, at vi har et større problem, og der er desværre heller ikke noget, der tyder på, vi har et mindre problem. Så det skal der selvfølgelig gøres noget ved; det skal der fokus på.

Et af de bedste redskaber til at fastholde det fokus og styrke kvaliteten er at offentliggøre og formidle information om tingenes tilstand, og det er også derfor, regeringen har taget en stribe initiativer. Den 1. oktober sidste år åbnede vi hjemmesiden Sundhedskvalitet.dk, hvor der offentliggøres sammenlignelige oplysninger om kvalitet og service på alle landets sygehuse, og et af de parametre, der måles på, er netop hospitalernes hygiejne.

Der har nu fundet den første opdatering sted, og jeg synes, der er grund til at glæde sig meget over, at der præcis på det her punkt er sket nogle spring. Hvis man f.eks. ser på antallet af vægplacerede håndspritsdispensere, kan man se, at antallet er steget med 21 pct. svarende til næsten 5.000 flere spritdispensere. Når det er vigtigt, er det, fordi alle ved, at nem access til disse dispensere jo har betydning for, om det sundhedsfaglige personale fastholder god håndhygiejne.

Vi skal løbende forbedre disse data. Det er også derfor, vi nu ruller den danske kvalitetsmodel ud, og i forbindelse med, at sygehusede akkrediteres i 2008, vil det give os bedre og mere præcise indikatorer for hygiejne på de enkelte sygehuse. Det er alt sammen med til at fastholde fokus.

Jeg synes også, det kan være relevant at nævne den kampagne, Operation Life, som sættes i gang her den 6. april i år af Dansk Selskab for Patientsikkerhed i samarbejde med TrykFonden understøttet af Sundhedsstyrelsen og bakket op af ministeriet, og som har det erklærede formål at forebygge 3.000 dødsfald i løbet af de 18 måneder, kampagnen kører. Det er jo altså en idé, der går på via en kampagneaktivitet at få hele det sundhedsfaglige personale til at fokusere på de ting, der gør forskellen mellem liv og død, herunder altså også hygiejne.

Bjørn Medom Nielsen (S):

Det var det svar, jeg forventede at få fra ministerens side. Vi er fuldstændig enige om, at det her er en meget alvorlig ting, og det er så alvorligt, at vi taler om et tal, der er ti gange større end antallet af trafikdræbte i Danmark årligt, så det er noget, der vil noget.

Ministeren henviser til kvalitetsmodellen. Der kan jeg så lige sige, at den kvalitetsmodel har vi jo siden 2002 hørt om som værende den, der skulle løse opgaven. Jeg kan så forstå, at der er kommet en mellemkvalitetsmodel ind. For mig at se er det et udtryk for, at der hersker lidt panik på det her felt.

Jeg vil gerne bede ministeren om at bekræfte, at sundhedskvalitet for øjeblikket handler om antallet af håndvaske og sæbedispensere, men ikke handler om, hvorvidt de bliver brugt, ikke handler om, på hvilken måde de skal bruges, ikke handler om, hvorvidt man generelt på sygehuset har et sundhedsniveau, som er rimeligt for de patienter, der er der.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er skam overhovedet ikke nogen panik her. Der ligger en køreplan for udrulning af den store danske kvalitetsmodel, som skal føre til, at alle danske sygehuse akkrediteres. Så har jeg taget det politiske initiativ, at vi jo ikke skal sidde og vente på den store forkromede model, men lige så godt med de data, vi har, kan skabe synlighed om kvaliteten i det danske sundhedsvæsen.

Når vi så ser på det datagrundlag, vi har, og som er en slags spejlbillede på hygiejnen, er det rigtigt, at det forhold, at vi har sat fokus på bl.a. adgangen til og antallet af spritdispensere, har ført til, at antallet er steget markant, og det glæder jeg mig over.

Er det nu bare noget pjat? Nej, det er ikke noget pjat. Lad mig citere formanden for Lægeforeningen, Jens Winther Jensen, der i Urban her den 3. marts om den problemstilling med de her dødsfald siger:

»Vi ved godt, det er et problem, men det handler om, at spritten ikke skal være for langt væk for lægen. Det er jo ganske logisk og relativt banalt: At hvis spritten er inden for lægens rækkevidde, så bruger han den også.«

Det siger Lægeforeningens formand, Jens Winther Jensen. Derfor er det her mål et af flere udmærkede mål for, om der er fokus nok på hygiejnestandarden på de danske sygehuse.

Bjørn Medom Nielsen (S):

Jeg ville have fundet det passende, hvis ministeren havde sagt, at der havde været mål for, hvor meget antallet af døde i forbindelse med dårlig hygiejne på sygehusene ville falde. Nu er det jo således, at vi rent faktisk ikke engang har en oversigt over, hvor mange mennesker der i forbindelse med behandling på sygehusene dør enten alene af det, der hedder nosokomial smitte eller af en kombination af sygdom og denne smitte.

Derfor kunne jeg da overveje at spørge ministeren, om han i forbindelse med en målsætning for et fald i antallet af dødsfald også vil være indstillet på at registrere de dødsfald, der sker i den her sammenhæng på vores sygehuse.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er indstillet på at registrere alle relevante data på det, der sker i vores sygehusvæsen, for det er sådan set det, vi kan tage ved lære af. Det der med at vaske hænder er måske udbredt i den branche, vi tilhører – jeg ved det ikke – men her har det i hvert fald sin grænse, for jeg kan ikke tage ud og vaske hænderne på det sundhedsfaglige personale på landets sygehuse; det kan jeg ikke. Og dårlig håndhygiejne er efter alle solemærker at dømme den vigtigste enkeltfaktor i det problem, vi står med her.

Det er sådan set baggrunden for, at regeringen har ønsket at fokusere på det, og det er også derfor, at vi, mens vi venter på den danske kvalitetsmodel, har udpeget et par relevante kriterier, nemlig antallet af og let adgang til håndvaske, antallet af og let adgang til håndspritdispensere.

Der kan jeg bare konstatere, at det, siden vi formidlede de tal til offentligheden, har skabt et skærpet fokus i sygehusvæsenet. Det er positivt.

Når vi snakker måltal, er det også positivt, at Dansk Selskab for Patientsikkerhed altså har sat det meget konkrete mål op – i øvrigt inspireret af udenlandske erfaringer – at vi nu skal se, om ikke det kan lade sig gøre at redde 3.000 ekstraliv i dansk sundhedsvæsen over en 18-månedersperiode ved simpelt hen i et samspil mellem alle i den sundhedsfaglige personalegruppe at fokusere på de utilsigtede hændelser, de ellers kommer ud i, og ved bl.a. at fokusere på en bedre hygiejne. En mere konkret målsætning kan man jo ikke stille op: Vi skal undgå 3.000 dødsfald på 18 måneder.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Så er det hr. Bjørn Medom Nielsen for det sidste spørgsmål.

Bjørn Medom Nielsen (S):

Når nu kvalitetsmodellen er svaret på spørgsmålet om hygiejne, og man kigger på de debatter, der har været siden 2002 her i Tinget, kan det jo undre, at ministeren ikke for længe siden har sat den der alternative model i gang. For det første giver det mig en anledning til at spørge: Er det nu sikkert, at kvalitetsmodellen kommer?

Kl. 14.35

For det andet vil jeg gerne i forlængelse af det spørge: Når vi nu ikke har nogen beskrivelse af, hvordan hygiejnen skal være på et sygehus, har patienter så i det hele taget et retsgrundlag for at kunne gå ind og sige, at de har fået en for dårlig behandling på vores sygehuse, i forbindelse med at hygiejnen har været dårlig?

For mig at se, er det således, at retsgrundlaget mangler, og at hygiejnen sejler, og det er det, vi skal forholde os til.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det må jeg på det bestemtteste tage afstand fra. Altså, uanset om man har måltal, f.eks. det der måltal om at undgå 3.000 dødsfald over en 18-månedersperiode, eller ej, så rækker det jo ikke ved den enkelte patients retsstilling. Hvis der er en patient, der bliver udsat for en sygehusfejl, kan man jo ikke slippe rundt om det ved at sige: Vi beklager meget, at De er blevet udsat for en fejl, men vi glæder os til gengæld over, at vi har nedbragt antallet af fejl i forbindelse med nogle måltal, som vi har, så De, hr. Jensen, må altså leve med, at De er blevet pådraget en infektion, eller en forværring af Deres sundhedstilstand. Så vi har jo et spor, som den enkelte patient med Patientklagenævnet m.v. kan gå ad, hvis man som enkeltperson er kommet i klemme og er blevet fejlbehandlet.

Så har vi en opgave med at kvalitetsudvikle sundhedsvæsenet mere bredt. Det adresserer vi i regi af den danske kvalitetsmodel. Og når hr. Bjørn Medom undrer sig over, at sundhedskvalitet.dk, som jeg løb i gang sidste år, ikke blev sat i gang før, må jeg bare sige, at det jo har haft et historisk forløb, hvor regeringen lagde nogle tanker frem, som man, hvis man skal udtrykke det diplomatisk, må sige ikke nød den største opbakning i amtskommunale kredse.

Det gav vi så lidt tid. Vi tabte så efterfølgende tålmodigheden og sagde: Vi kan ikke sidde og vente på den store forkromede model, vi er nødt til at køre med de data, vi har. De er ikke fuldstændige; antallet af hånddispensere og håndvasker siger jo ikke alt om kvaliteten på hygiejneområdet, men det siger noget, og man kan glæde sig over, at der også er sket noget på det her felt, siden vi offentliggjorde det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 26:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Vil regeringen redegøre for situationen i Tjetjenien, samt hvilke initiativer regeringen har tænkt sig at iværksætte for at få Rusland til at stoppe folkedrabet i Tjetjenien, herunder undertrykkelsen af og drabene på den russiske regerings politiske modstandere?«

Af Rune Lund (EL), Frank Aaen (EL), Holger K. Nielsen (SF) og Villy Søvnald (SF).
(Forespørgslen anmeldt 12/12 2006. Fremme af forespørgslen vedtaget 15/12 2006).

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 29. marts 2007.

Begrundelse

Rune Lund (EL):

Grunden til, at SF og Enhedslisten har taget initiativ til den her forespørgselsdebat i dag, er jo, at der i Europa foregår et folkedrab, som er meget overset og meget glemt, men som ikke desto mindre er et folkedrab, som gennem de senere år, siden 1994, har kostet over 200.000 mennesker livet i Tjetjenien – nogle siger 250.000 mennesker. Uanset hvad, er det utrolig mange mennesker, som er døde under Tjetjenienkonflikten.

Der har været meget fokus på hele problematikken om Darfur og den sudanske regerings rolle i det folkedrab, der foregår i Sudans Darfurprovins, og der har været meget international opmærksomhed. Der er også døde mennesker på samme niveau som i Tjetjenien siden 1994.

Når der nu er så meget fokus på Darfur – og det er godt, og det er rigtigt, og der kunne være endnu mere fokus – er det altså også på tide, at vi begynder at kigge lidt på vores egen verdensdel.

I Tjetjenien er over 200.000 mennesker altså døde, myrdet af den russiske stat, siden 1994. Så forskellen på Darfur og Tjetjenien er sådan set bare, at det ene foregår i Afrika, og det andet foregår i Europa; det ene folkedrab bliver begået af Sudans regering, mens det andet folkedrab bliver begået af den russiske regering.

Derfor er det på tide, at vi får diskuteret, hvad vi kan gøre ved det her, når vi kan se, at lidelserne for den tjetjenske befolkning i forbindelse med krigen i Tjetjenien fortsætter, at menneskerettighedskrænkelserne fortsætter, og at ingen gør noget. Ingen gør noget, fordi der selvfølgelig er en afhængighed af Rusland med hensyn til gas, og gas er blevet vigtigere end menneskerettigheder. Men det kan ikke fortsætte. Derfor har SF og Enhedslisten taget initiativ til den her debat i dag, så vi kan få sat Tjetjenien på dagsordenen.

Kl. 14.40

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg takker for forespørgslen. Det er jo et vigtigt emne, og det er vigtigt, at man fastholder det på dagsordenen.

Det er rigtigt, at situationen i Tjetjenien ikke er god, men der er trods alt forbedret noget i forhold til tidligere. Der skal ikke være tvivl om, at der fortsat er grund til bekymringer på menneskerettighedsområdet. Lad mig uddybe dette.

Som sagt er sikkerhedssituationen generelt i Tjetjenien blevet væsentlig forbedret i forhold til tidligere. I 2006 var der således et fald i antallet af træfninger mellem sikkerhedsstyrkerne og deres modstandere. Dette er sket, i takt med at de russiske føderale myndigheder har overladt et større ansvar til lokale myndigheder og styrker, samtidig med at russiske militære styrker gradvis udfases og erstattes med enheder fra det russiske indenrigsministerium. Med til dette billede hører også, at Kadyrovregeringen har rekrutteret hundredvis af tidligere oprørere, der nu patruljerer i Tjetjenien.

Med præsidentudnævnelsen af Ramzan Kadyrov, der er søn af den nu afdøde tjetjenske præsident Akhmed Kadyrov, som jo som bekendt blev slået ihjel i maj 2004 ved et bombe-